

1960 m.

kovo

20 d.

Sekmadienis

Nr. 24 (1111)

KAINA 15 KAP

Eina nuo 1948 m.

KOLEKTIVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DZD TARYBOS ORGANAS

Ir pernai, ir ankstyvesniais metais „Leva-nišio“ kolūkio dirvos nebuvo dosnios žemdirbiams. Pernai iš kiekvieno hektaro grūdinių kultūrų derlius vidutiniškai tesudarė 7,2 centnerio. Tokia padėtis kėlė nerimą tiek kolūkio valdybai, tiek ir visiems kolūkio žemdirbiams. Žemų derlių priežastis buvo aiški — dirvos gaudavo mažus kiekius organinių trąšų. Apskaičiavę savo galimybes, šio kolūkio nariai šiais metais grūdinių kultūrų derlių iš kiekvieno hektaro numatė padidinti 3 centneriais. Todėl jie darė viską, kad kuo daugiau būtų sukaupia organinių trąšų. Dabartiniu metu šiame kolūkyje išvežta į laukus 3500 tonų mėšlo, 2700 tonų durpių, organizuotai vykdoma durpių-mėšlo komposto gamyba. Vadinasi, čia dedamas tvirtas pamatas derlingumui kelti.

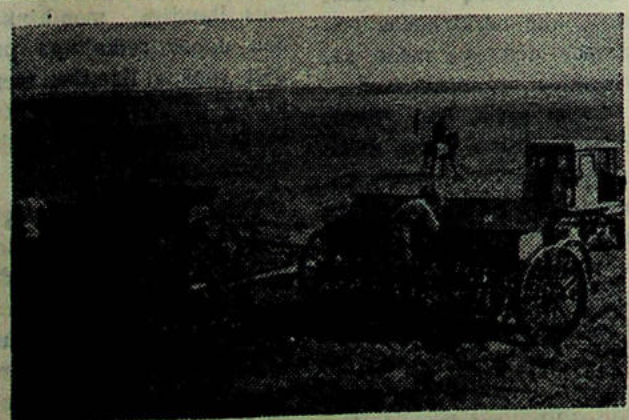
Gražų pavyzdį kauptiant organines trąšas, racionaliai panaudojant durpes

rodo K. Štaro var-do kolūkio nariai. Šios žemės ūkio artelės III-osios laukininkystės brigados kolūkiečiai įsipareigojo šiemet gauti po 17 cent grūdų iš hek-taro, numatė kiekvie-nam ariamos žemės hektarui paruošti ne mažiau kaip po 10 tonų vietinių trąšų.

Tačiau kai kuriuose rajono kolūkiuose ir dabar tebekartojamos praeitų metų klaidos: nepanaudojamos durpės vietinių trąšų ištek-liams padidinti, neor-ganizuojama durpių-mėšlo komposto gamy-ba, dar neišvalytos ir neprivestos iki reikiamos kondicijos sėklos. Argi galima toliau taikstyti su „Diktari“ kolūkio valdybos ir jos pirmininko drg. Saka-lausko nerangumu, kai vasarinių grūdinių kul-tūrų sėklos lig šiol kolūkyje neišvalytos nuo vikių ir kitų priemaišų, o durpės visiškai ne-

TSKP Centro
Komitete
ir TSRS Ministrų
Taryboje

TSKP CK ir TSRS Ministrų Taryba nusta-tė, kad Lenininės pre-mijos skiriamos ne tik už mokslinius darbus, išradimus, literatūros ir meno kūrinius, bet taip pat už įžymius darbus žurnalistikos ir publicistikos srityje.

UZBEKIJOS TSR. Vasarinių javų sėja Surchan. Darjos srities Karlo Markso vardo tarybiname ūkyje.
A. Kimo (TASS) nuotr.

IŠNAUDOTI VISAS GALIMYBES

kompostuojamos su mėš-lu? Su tuo būtina kuo griežčiausiai kovoti.

Nusiramino nuotai-komis, neišskodama vi-dinių resursų derlingu-mui pakelti, gyvena ir „Ateities“ kolūkio val-dyba (pirmininkas drg. Strumskis). Nors praei-tais metais grūdinių kultūrų derlius viduti-niškai iš hektaro šiame kolūkyje tesudarė vos 7,4 cent, tačiau kad jų derlingumas pakiltų ir dabar nieko konkretaus nedaroma: prie kiau-lidės mėšlas išdrabsty-tas, srutos į duobes ne-surenkamos. Kolūkio vadovai, planuodami šiemet metams grūdinių kultūrų pasėlių struktū-rą, neįsigilino ir neiš-analizavo, kokios kultū-ros duoda geresnius derlius ir kokios — vi-sai žemus. Apie tai kal-ba faktai. Pavyzdžiui, pernai miežiai buvo au-ginami 110 ha plote: jų iš kiekvieno ha gauta vidutiniškai po 10,2 cent.

Tuo tarpu avižos iš ha te-davė vos po 3,1 cent grū-dų. Reikėjo tikėtis, kad kolūkyje šiemet derlin-gesnių kultūrų pasėliai bus išplėsti avižų sąs-kaita. Tačiau miežių nu-matoma sėti, palyginus su praeitais metais, žy-miai mažiau — tai yra 80 ha, o avižų — 70 ha. Argi tai ūkiškas plana-vimas? Panaši padėtis planuojant grūdines kul-tūras ir „Bolševiko“ kolūkyje, nors praeitais metais čia avižų derlius buvo dukart žemesnis, negu miežių.

Negali laukti gero

derliaus „Naujo gyveni-mo“, Lenino vardo ir ki-tų kolūkių vadovai, jei-gu tuojau neišvalys sėklų, kurios užterštos piktžolėmis bei įvairio-mis priemaisomis ir neatitinka agrotechninių reikalavimų.

Kolūkių valdybos, žemės ūkio specialistai, laukininkystės brigadų brigadininkai privalo išnaudoti visas galimy-bes šių metų gausiam derliui išauginti, ypač atkreipdami kuo rim-čiausią dėmesį organinių trąšų reikiamų kiekių sukaupimui. Šie metai turi tapti persilaužimo metais kaupiant ir tin-kamai laikant organines trąšas.

Šiemet kolūkiuose bū-tina išplėsti daugiame-čių žolių ir kukurūzų, kaip svarbiausio rezer-vo sultingų pašarų kie-kiams padidinti, pasėlių plotus, o smėlėtose dir-vose auginti daugiau pašarinio lubino, liucern-os, seradėlės.

Tik gerai pasiruošę pavasario sėjai ir atlikę ją pagal visus tarybinės agrotechnikos reikalavi-mus, galėsime išauginti aukštus grūdinių, tech-ninių ir pašarinių kul-tūrų derlius.

Trašas perka, o srutas vėjais leidžia

Ir šiaip, ir taip skaičiavo kolūkio agrono-mas J. Panasevičius, o komposto per visą žie-mužę paruošta tik pusė reikiamo kiekio. Kiek-vienam hektarui buvo planuota paruošti po 5,5 tonos vietinių trąšų, bet kol kas po dvi tonas teparuošta.

— Prie kiaulių fermos keletas šimtų tonų komposto yra, — guodžiasi agronomas. — O iki pavasario dar toli, prikompustuosim.

Nueiname kartu su agronomu prie fermos. Iš tikrųjų čia suversti didžiuliai kalnai mėšlo. Tik gaila, kad jis ne su durpėmis, o su... snie-gu kompostuojamos. Atvežta prie fermos ke-letas gabalų nesmulkintų durpių, užmesta ant mėšlo ir taip stovi.

Kiaulių ferma — didžiulė. Tikrai daug ver-tingų trąšų buvo galima sukaupiti. Bet čia tuo nesirūpinama, matyt, kolūkio agronomas ne-jaučia jokios atsakomybės už trąšų švaistymą.

Iš fermos dieną naktį sruvena srutos į ne-toli esančią kūdrą. Srutų duobės neįrengtos. Gardų valytoja Antosė Juozokienė prakapoja ledą ir kaip galėdama stengiasi srutomis atsi-kratyti. Juk nebradys po jas šerėjos!

LENINGRADAS. „Skorochodo“ avalynės fabrike platų užmojį įgavo lenky-niavimas dėl garbingo komunistinio darbo kolektyvo vardo. Trims barams ir penkioms brigadoms jau suteiktas šis garbingas vardas. Be to, daugiau kaip 60 darbininkų tapo komunistinio darbo spartuoliais, kurių tarpe modelinės ava-lynės cecho frezuotoja E. R. Vasiljeva. Per pamainą ji išleidžia 132 poromis avalynės daugiau, negu plane numatyta.

Nuotraukoje: frezuotoja E. R. Vasiljeva. P. Fedotovo (TASS) nuotr.

Tarybų Lietuvos dvidešimtmečiui artėjant

Kovotojų atminimui

Daug tarybinių žmo-nių ir aktyvistų vokie-čių okupacijos laikotar-piu ir pokario metais Svėdasų apylinkėje iš-žudė ir nukankino fa-

šistai ir buržuaziniai nacionalistai.

Zuvusiems kovoto-jams dėl Tarybų val-džios Lietuvoje atminti apylinkės taryba ruo-šia albumą. Nuotraukos

ir straipsniai pasakoja apie komunistų J. Bal-tuškos ir J. Maciulevi-čiaus pagrindinę veiklą buržuaziniais laikais, apie Z. Sprindytę, Br. Gudonį, St. Zovyte, žuvusius nuo buržuazi-nių nacionalistų rankos.

Artėjant Tarybų Lie-tuvos dvidešimtmečiui, svėdasiškiai parodė tikrai gerą iniciatyvą, stengdamiesi išsaugoti kovotojų atminimą.

B. Melėniškis

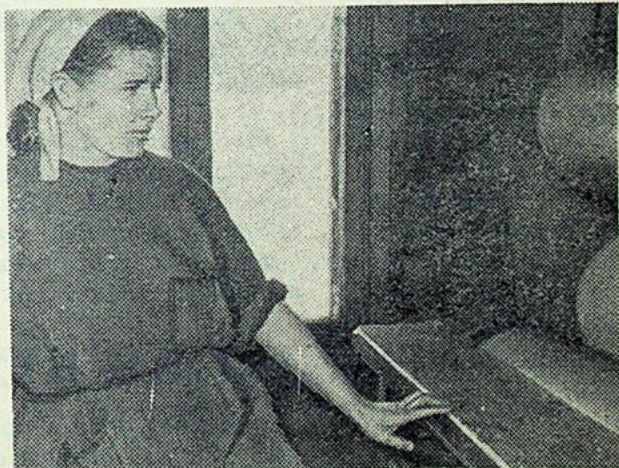
Dvi normos per pamainą

Šeštus metus „Spartako“ fabriko veltinių formavi-mo ceche darbuojasi Evdokija Radionova. Tūkstančius veltinių suformavo jos darbščios rankos. Kai įmonės racionalizatoriai pagamino veltinių kočiojimo mašiną, Radionova pirmoji išmoko prie jos dirbti.

Formavimo cechą kiekvieną mėnesį viršija darbo planus. Didelį indėlį į tai įneša darbo pirmūnė E. Radionova, kuri kartu su savo darbo draugėmis pa-malnos darbo užduotį įvyk-do 180 procentų. Tarybų Lietuvos dvidešimtmečio garbei drg. Radionova nu-tarė kasdien įvykdyti po dvi darbo normas. Pirmūnė žodį garbingai tes!

Nuotraukoje: E. Radionova prie veltinių kočiojimo mašinos.

A. Džlumpos nuotr.

O buvo galima ir esamomis sąlygomis srutas panaudoti kompostų gamybai. Prie fer-mos yra, nors ir nedidelis, srutų šulinys. Rei-kėjo tik sistematiškai išvežti iš jo susikaupu-sias trąšas, ir nuostolių nebūtų. Bet kuo veši, jei dar pernai iš kolūkio pasiskolino srutų laistytuvą „Aukštakalnio“ kolūkis. Pa-skolino kolūkio vadovai, bet nepasirūpino su-sigrąžinti. O aukštakalniečiai gudresni — visą žiemą srutų laistytuvą naudojo.

Tona srutų — tai 300 kg azoto. O kiek tonų nuėjo vėjais, nesuskaičiuoja ir pats agronomas, kurio pareiga rūpintis trąšų kaupimu.

Pernai vidutinis grūdų derlius buvo 9,8 cent iš ha. O kas planuojama šiemet?

— Po dešimt centnerių, — sako agronomas. Keista, kad tokiais tempais planuojama kelti derlingumą. O juk visos sąlygos buvo ir yra šiemet gauti po 12—13 centnerių iš ha. Tai pasiekti reikalauja septynmečio uždaviniai. Dar keisčiau, kad kiekvienais metais kolūkis perka už 58—60 tūkstančių rublių minerali-nių trąšų, gabena jas mašinomis, o tuo tarpu vietinės trąšas leidžia vėjais.

V. Kavoliūnas
LKP rajono komiteto instruktorius,
Č. Bytautas
„Kolektyvinio darbo“ koresp.

V. I. Lenino gimimo 90-osioms metinėms artėjant

BRANGUS IR NEPAMIRŠTAMAS

Ilgas ir įdomus Kazimiero Dargevičiaus gyvenimo kelias. Jis kovėsi pirmojo pasaulinio karo frontuose, aktyviai dalyvavo Vasario ir Spalio revoliucijose, vėliau slopino kontr-revoliucionierių pasipriešinimą Felikso Dzeržinskio vadovaujamoje ypatingoje komisijoje. Čia dirbdamas 1923 metais jis buvo priimtas į Komunistų partiją.

K. Dargevičius dažnai įvairiais reikalais buvo siunčiamas pas Vladimirą Leniną, daug kartų su juo kalbėjosi. Apie šiuos nepamiršamus susitikimus revoliucijos veteranas papasakojo ELTOS korespondentui.

...Tai buvo 1920-ųjų metų spalio mėnesį. Pasirūpė mane Feliksas Dzeržinskis, ištiesė užantspaudotą voką ir pasakė:

— Skubiai įteik Leninui! Asmeniškai.

Leninui... Asmeniškai — netikiai savo ausimis. Sirdis krūtinėje smarkiai plakė. Pagaliau — akis į akį pamatysiu didįjį proletariato vadą, išgirsu jo balsą.

Netrukus jau buvau Kremliuje. Parodau budinčiam leidimą ir nedrąsiai praveriu Lenino kabineto duris.

Didelis kambarys. Sone — stalas, o už jo sėdi ir žiūri į mane Vladimiras Iljičius.

Aš išsitempiu, raportuoju.

— Sveikas, — pakilęs ištiesė ranką Leninas. — Prašome sėsti.

Aš vis dar stoviu ir nežinau, ką toliau daryti.

— Kodėl nesėdate? — paklausė. — Sėskit, jeigu prašau, — ir kažkaip atlaidžiai tėviškai nusisypsojo.

Atsisėdau. Iljičius žirkutėmis perkirpo mano atneštą voką, permetė akimis dokumentus ir vėl pakėlė galvą.

— Iš kur kilęs?.. Kaip gyvenate? — paklausė.

— Iš Lietuvos, — atsakiau pašokęs nuo kėdės. — O gyvenu gerai, draugas Lenina.

Leninas susidomėjo. Mat, pasakė jis, kur audros nubloškia žmones. Domė-

josi, ar tėvas, motina gyvi, ką rašo.

Nė nepajutau, kaip žodis po žodžio, tarsi geriausiam draugui, išsipasakojau visą savo gyvenimą, o Iljičius vis tetravosi, klausinėjo. Prieš man išeinant perspėjo juokaudamas, kad kitą sykį nesitampytėčiau prieš jį, lyg prieš generolą, ir patapšnojau per petį. Paprašė perduoti linkėjimus F. Dzeržinskui ir jo vardu patarti, jog ilga nedirbtų naktimis.

Išėjau sujaudintas. „Iš kur?... Kaip gyvenai?...“ — skambėjo ausyse Iljičiaus žodžiai. „Pasakyk, kad per ilgai nedirbtų naktimis!“ Koks begalinis rūpinimasis žmonėmis. O pats dirbo už dešimtį.

Po kokio mėnesio vaikštinėjau Kremliuje ir apžiūrėję žymybes. Mano dėmesį patraukė vienas paveikslas. Apsidairiau, ar niekas nemato, perlipau per tvorėlę, kuria jis buvo aptvertas, ir ėmiau apžiūrėti jį iš arčiau.

— Istoriniai paminklai domitės? — išgirdau už

nugaros balsą ir akimirksniui atsisukau. Prieš mane geraširdiškai šypsodamas stovėjo Leninas ir Bonč-Brujevičius:

— Atleisk! — Nusikaltau, perlipdamas per tvorėlę — ir išsitempęs laukiau, kuo visa tai baigsis.

— Mes, atrodo, jau pažįstami? Kazimieras Dargevičius? Taip? — tarė Iljičius. — Domėkitės, domėkitės! — ir su ta pačia šypsena veide nuėjo.

Dar daugelį kartų po to teko užtekti su reikalais pas didįjį revoliucijos vadą. Ir

Maskva. Kremlius. V. I. Lenino darbo kabinetas.

A. Stuzino (TASS) nuotr.

nebuvo atvejo, kad jis nepasiteltautų, kaip mano sveikata, kaip laikosi motina, ką rašo. Visada toks paprastas, toks nuoširdus, jog kažkaip nejučiomis atverl pačias didžiausias savo paslaptis.

Nuo tų atmintinų dienų prabėgo jau beveik ketu-

riasdešimt metų. Daug ką laikas išdildė iš mano atminties, bet susitikimą su proletariato vadu Vladimiru Leninu nepamiršiu iki pat mirties. Iki mirties mano atmintyje jis liks artimas ir brangus.

K. LIUBSYS
(ELTOS koresp.)
Kuršėnų rajonas.

Ką parodė zoninės meno saviveiklos apžiūros

Artėjant Tarybų Lietuvos 20-osioms metinėms rajono meno saviveiklos kolektyvai su nauju pakilimu stengiasi įsisavinti respublikinės Dainų šventės repertuarą, norėdami patekti į Jubiliejinę respublikinę dainų šventę.

Praėjusiose zoninėse meno saviveiklos ratelių apžiūrose dalyvavo 59 meno saviveiklos kolektyvai, jungiantieji daugiau kaip 700 dalyvių. Yra kuo pasidžiaugti, matant tokių gausių saviveiklininkų būrį mūsų kolūkiname kaime.

Pilna to žodžio prasme gali didžiulotis „Vienybės“ kolūkio jaunimas savo saviveikla. Čia veikia stiprus dramos kolektyvas, kalmo kapela, liaudies šokių ratelis ir choras, jungiantis daugiau kaip 40 dainos mylėtojų. Greta elilinių kolūkiečių meno saviveikloje čia dalyvauja mokytojai, apylinkės tarybos darbuotojai, o tai pat ir kolūkio pirminkas. Ne mažą teko įdėti pastangų ratelių vadovams drg. drg. Bareikiui, Zilieniui ir Keraitienai, kol suorganizavo ratelius, tačiau šlandien

jie gali pasidžiaugti, matydami savo darbo vaisius. Zoninė apžiūros komisija visiems šio kolūkio meno saviveiklos rateliams suteikė teisę dalyvauti rajoninėje apžiūroje. Gerai pasirodė ir Surdegio kultūros namų kalmo kapela, tautinių šokių ratelis ir moterų ansamblis, kurie taip pat dalyvaus rajoninėje apžiūroje.

Zoninės apžiūros komisija gerai įvertino „Aukštakalnių“ kolūkio dramos ratelį, pasirodžiusį su Balušio 4-ųjų veiksmų drama „Giedal gaideliai“.

Įtemptai ruošiasi Dainų šventei „Svėdasų“ kolūkio choras, Rubikių plytų fabriko, „Lenino keliu“, „Zalgirio“ kolūkių, Svėdasų vidurinės mokyklos, Anykščių vyno fabriko ir Anykščių kultūros namų meno saviveiklos kolektyvai.

Rajoninė meno saviveiklos apžiūrai zoninės komisijos atrinko 30 geriausių meno saviveiklos kolektyvų.

Deja, yra dar mūsų rajono kolūkių, kaip „Už taiką“, „Draugystės“, „Jaunos“, „Diktaro“, „Sklemonų“, kur neskiriamas reikiamas dėmesys meno saviveiklos organizavimui.

Labai gaila, kad Sklemonų kultūros namų meno saviveiklos kolektyvas, praėjusiais metais pirmavęs meno saviveiklos apžiūroje ir dainų šventėje, iširo. Kultūros namų naujam direktoriui drg. Gražiui reikia rimtai susirūpinti ir imtis visų priemonių meno saviveiklos ratelio darbui atgalvinti. Didinę paramą meno saviveiklos rateliams turėtų suteikti ir pirminės komjaunimo organizacijos,

kadangi kai kuriuose kolūkiuose, kaip kad „Jaunoji sijos gvardijos“, „Už taiką“, „Tarybinės žemės“, „Diktaro“ ir kituose nėra kultūros namų ir skaltyklų, kurios vadovautų šiam darbui.

Ruošiantis Jubiliejinei dainų šventei, reikalinga daugiau dėmesio skirti respublikinės Dainų šventės repertuaro paruošimui, nes dar ne visi kolektyvai reikiamai išmoko repertuarines dainas ir liaudies šokių.

Kadangi šalis metais respublikinėje Dainų šventėje dalyvaus ir dramos kolektyvai, būtina pagerinti ir režisūrinį darbą kolūkiuose dramos rateliuose. Silpnai dramos rateliai M. Melnikaitės vardo kolūkyje bei Troškūnų tarybiname ūkyje. Daugiau praktinės paramos dramos rateliams turi suteikti rajono kultūros namai.

Didelis dėmesys skiriamas liaudies menui. Tad kiekvieno kultūros šventės įstaigos darbuotojo užduotis — artimiausiu metu išaiškinti visus rajone esančius liaudies menininkus. Jau dabar reikalinga pradėti ruošti liaudies menininkų darbų parodai, kurių vyks rajoninės Dainų šventės metu.

Dainų šventė — mėgiamiausia mūsų liaudies tradicija. Jai reikia ruošti visu rimtumu, kad mūsų gražiausios liaudies dainos ir jaunatviškos, pilnos džiaugsmo tarybinės dainos plačiai nuskambėtų kolūkiniais laukais.

H. JUDICKAS
Rajono kultūros skyriaus vedėjas

Artėjo brandos atestato egzaminai. Vienuoliktos klasės abiturientai sėdėjo savo suoluose ir žiūrėjo į nebaigtus užpildyti sąsiuvinio lapus. O parašyti juose vis viena ką nors reikia. Klasės auklėtojas klausė visų: kas galvoja mokyti, kas eis į gamybą? Jonas Magyla savo lapelio net ir nepradėjo pildyti. O ką jame parašys? Jis išvis niekur nenusprendęs stumdijuo.

Jonas matė, kaip keli jo suolo draugai rašė, kad numatė padirbėti gamyboje. Tačiau dauguma svajojo mokyti universitetuose, technikumuose. Vieni abiturientai domėjosi fizika, matematika, literatūra. O Magylą šie dalykai mažai domino, bet, kiek reikia, mokėsi. Tačiau laisvalaikis jis praleisdavo futbolo aikštėje. Šią sporto šaką Jonas labai pamėgo, ir nė vienos rajono varžybos neapsieidavo be jo. Be to, Magyla kažkaip ėmėsi domėtis istorija. Šis dalykas sekėsi jam geriausiai. Mokytojas Dobinas pastebėjo, kad Magyla turi gabumų ir gali studijuoti istoriją. Kartą jis sulaukė savo mokinį ir pasiūlė jam stoti į Šiaulių pedagoginį institutą.

— Dar, kaip reikia,

nesu apsisprendęs, — atvirai prisipažino jis.

...Dabar Jonas sėdėjo prie tuščio lapelio. „O gal geriau eisiu į gamybą. Pasisemsiu daugiau žinių, o įstoti nepavėluosiu“ — mąstė jis.

Po brandos atestato egzaminų abiturientams rūpesčių netrūko. Vieni varstė komjaunimo komiteto duris, prašė rekomendacijų, rinko cha-

kartais tekdavo ir anksčiau eiti. Bet greit įprato. Dieną — darbe, vakarą — futbolo aikštėje.

Įdomiausia tada, kai parneši namo pirmąją algą. Žinai, kad tuos pinigų tu uždirbai savomis rankomis. Ir gavęs kiekvieną algą, Jonas užsukdavo į knygyną. Jį labiausiai domino nuotykių knygos. Mėgiamiausias Jono rašytojas — Georgijus Briancevas.

Jo knygų lentynėlėje stovi šio rašytojo knygos „Siršyno galas“, „Pėdsakai sniege“, „Staptieji takai“ ir kt. Magyla domisi ir istoriniais romanais, nes ateityje jis tikrai studijuos istoriją. O dabar padirbės, pasiruoš...

Nuotraukoje: Jonas Magyla savo knygų lentynėlę papildė nauja literatūra.

J. Dilio tekstas ir nuotr.

TEISINGAS KELIAS

rakteristikas ir atidžiai sekė „Tiesos“ laikraščio numerius, rinkdamiesi mokyklas. Tačiau tokių buvo mažai. Daug abiturientų pasiliko padirbėti. Gamybininko kelių pasirinko ir Magyla. Kai daugelis abiturientų išsėję po egzaminų ir kaitinosi kaitria liepos mėnesio saulute, Jonas su pareiškimu rankose atėjo į rajono vietinio ūkio valdybos kontorą.

— Reiškia, nori pas mus padirbėti, — svarstė viršininkas Uzdonas. — Su mielu noru priimsime. Bet ar nepabėgsi? Tačiau viršininko žvilgsnis užsilaikė už žodžio „komjaunuolis“, ir jis pakeitė savo nuomonę.

Pradžią visuomet nelengva. Jonas dirbo pakrovėju. Vėzdavo jis anglis, malkas, durpes. Grįždavo namo pavargęs, bet patenkintas. Sunkiausia būdavo rytais keltis, nes į darbą

DRAUGIŠKŲ TEISMŲ VAIDMUO

Kovoje su socialistinio gyvenimo ir viešosios tvarkos taisyklių pažeidėjais didžiausią vaidmenį turi atlikti draugiški teismai. Draugiški teismai kartu su valstybiniais organais turi imtis auklėjamojo darbo funkcijų, perspėti socialistinio bendrabūvio taisyklių pažeidėjus.

Norint įgyvendinti šį uždavinį, reikia, kad draugiški teismai savo funkcijas atliktų pilnutinai ir dalykiškai, kad jų veiklos sfera apimtų visus piliečius. Daug reikšmės šiame darbe turi pats bylos nagrinėjimo metodas ir būdas.

Draugiško teismo talpoms visuomeninio poveikio priemonė bus veiksmingesnė ir efektyvesnė, jeigu nagrinėjant bylą plačiai dalyvaus visuomenė, pažeidėjas draugas ir pažįstami. Todėl iš anksto būtina pranešti piliečiams, kolektyvo nariams apie

bylos nagrinėjimo laiką ir vietą, pasiekti, kad svarstyme dalyvautų kuo daugiau piliečių, kurie pasisakytų teisme ir pareikštų savo nuomonę pažeidėjo atžvilgiu.

Vasario 14 dieną Puškinio vardo kolūkyje įvykęs draugiškas teismas nagrinėjo kolūkiečio Broniaus Petronio bylą už miško medžiagos grobstymą.

Draugiškas teismas įpareigojo kaltininką atlyginti padarytą nuostolį ir pareikšė jam viešą papeikimą. Draugiškas teismas bylą nagrinėjo dalyvaujant žemės ūkio artelės nariams. Kolūkiečiai Keršulis, K. Mikalauskas, kolūkio pirmininkas Genčiauskas griežtai pasmerkė Br. Petronio veiksmus.

Petronis turėtų nepamiršti, kad jis anksčiau jau yra baustas už panašius darbus, ir vieną kartą suprasti, jog daugiau kolektyvas jo nepasigailės ir perduos atitinkamiems organams nubausti griežtesne bausme.

Patartina, kad ir kitų visuomeninių organizacijų, įmonių, įstaigų draugiški teismai tokiu būdu nagrinėtų pažeidėjų bylas dalyvaudami visiems kolektyvo nariams.

Kovoje su socialistinio gyvenimo taisyklių ir viešos tvarkos ardytojais dideliu trūkumu yra tai, kad iki šiol dar nėra galimybų kovoti su visais pažeidėjais. Kai kurių elgesio visuomenę negali apsvarstyti, taikyti visuomeninio poveikio priemonių, kadangi ne visur yra sudaryti draugiški teismai. O sudaryti juos būtina.

Neretas atsitikimas, kai atskiri asmenys, niekur nedirbantieji ir nepriklausantieji visuomeninėms organizacijoms, kelia vaidus šeimoje, triukšmauja, nepadoriu savo elgesiu drumsčia kaimynams ramybę, įželdinėja juos, pažeidinėja viešąją tvarką. Ta-

čiau jie lieka neapsvarstyti kolektyvo, nes nėra atitinkamo draugiško teismo. Neretai liaudies teisme keliamos bylos už įvairius privataus ir viešojo pobūdžio nusikaltimus, už ką liaudies teismas ne vieną ir baudė. Argi tokių pažeidėjų dabar nebėra? Žinoma, yra. Tik nėra draugiškų teismų, kurių asmenyje kolektyvas galėtų apsvarstyti, esant reikalui, pasmerkti ir imtis priemonių pažeidėjus perauklėti. Anykščių miesto gyventojas M. Januškevičius, gyvenantis Daukanto gatvėje Nr. 16, dažnai šeimoje sukella triukšmą, sumuša žmoną ir nepilnamečius vaikus, kurie dėl tokių gyvenimo sąlygų negali tinkamai mokytis.

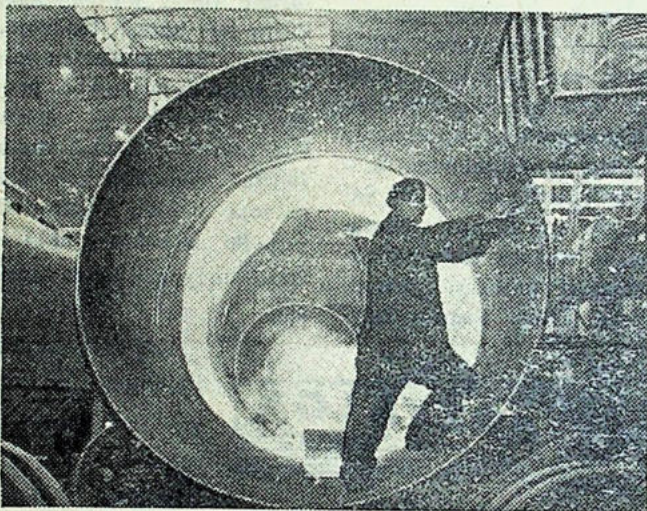
Saltinio gatvės gyventojas D. Adamonis skriaudžia žmoną, sumuša ją. Pastaroji lankosi teisme ir

prokuratūroje, o pažeidėjas niekas nesvarsto.

Ir koks gi kolektyvas gali tokius tarybinės šeimės ir socialistinio gyvenimo taisyklių pažeidėjus apsvarstyti, jeigu jie niekur nedirba, jokiai organizacijai nepriklauso.

Norint pašalinti šį trūkumą, reikia, kad Anykščių ir Troškūnų miestų vykdomieji komitetai parodytų iniciatyvą ir sudarytų draugiškus teismus prie gatvių komitetų. Tokiu būdu visuomenė galės taikyti priemones prieš tokius pažeidėjus. Ir patys nusižengusieji pamatys, kad jų elgesį smerkia visuomenė, draugas, kaimynai, supras savo klaidas, padarys reikiamą išvadą ir taps dorais tarybiniais piliečiais tiek šeimyninėje gyvenime.

V. RINKEVIČIUS,
rajo prokuroras

LENINGRADAS. Baltijos S. Ordžonikidzės vardo fabrikas vykdo chemijos pramonės užsakymus. Fabrikos cechuose gaminami galingi agregatai: skyste chloro laikymui bosai ir aparatai sintetiniam kaučiukui ir spiritui gaminti. Nuotraukoje: korpusų suvirinimo ceche.

MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

Kad Troškūnų mieste įrengtose spaudai vitrinose nekeičiami laikraščiai, buvo rašyta „Ko-

„Pasenusi spauda“

lektuvinio darbo“ 14 (1101) numerįje.

Troškūnų miesto vykdomojo komiteto pirmininkas Einoris redakci-

jai pranešė, jog Troškūnų miesto bibliotekos darbuotojai įpareigoti laikraščius vitrinose kasdien keisti naujais.

GRUPĖ DRAUGŲ

Už nuopelnus Tėvynei Tarybų valstybė Joną Satkūną apdovanojo medaliu „Už šaunų darbą Didžiojo Tėvynės karo metu“.

Mirus Jonui Satkūnui, netekome aktyvaus, gero tarybinio darbuotojo. Šio kuklaus ir darbštaus žmogaus atminimas ilgai išliks artimųjų ir darbo draugų širdyse.

Trumpai

● Zudgalių septynmetės mokyklos mokiniai su ruošė ekskursiją į Panevėžį. Ekskursantai Panevėžio dramos teatre žiūrėjo pjesę „Siaurinė skrybėlaitė“.

J. GRAZULIS

● Rūpestingai augina triušius Andriūškio septynmetės mokyklos mokiniai. Mokykloje yra triušių ferma, o daugelis mokinių triušius, be to, augina namuose. Pionieriai Elvyra Dūdaitė, Albertas Potiejūnas, Alvidas Pukelis nemaža triušių pardavė valstybei.

J. ZUKAUSKAS,
mokėtojas

● Viešintų vidurinės mokyklos VIIb klasės moksleiviai suruošė ekskursiją į Pliekšių kaimą. Čia jie rinko tautasaką.

A. JANKAUSKAS

Atėjusi dirbti į Plungės rajono Viešosios biblioteką vedėja, Janina Darbutaitė papuošė biblioteką plakatais, įrengė įvairius standus, naujausių knygų vitrinas. Jaukliau, šilčiau pasidarė bibliotekoje, dažniau emė užsukti į ją „Zvalgždės“ kolūkio kolūkiečiai. Dabar biblioteka jau turi 314 skaitytojų.

Nuotraukoje matome Janiną Darbutaitę, parenkančią knygas, kurias netrukus pristatys namus kolūkiečiams.

K. Liubio (ELTOS)
nuotr.

Skaitytojai apie knygas

Apie Nemuno žydrąją taką

„Tenai — berželio šalyje — Silkinė Nemuno gija į pievų audinį, į miško žalmę įsipyvus“.

Tokiu lyrišku posmu prasideja poeto A. Matučio ir fotografo V. Stanionio knyga — albumas „Nemuno vingiuose“.

Autoriai vaizdingu žodžiu ir nuotraukomis pasakoja apie Nemuną ir jo pakrantes — nuo upės pradžios ligi Kuršių marių.

Stal nuotrauka, vaizduojanti sausąją Nemuno vagą Radvilos miške. Čia Nemunėlis — tai tik upokšnis, kurio plotis kojoms peržengiamas, gilumas paprastu pieštuku išmatuojamas. Sekančiose nuotraukose matome Nemunėlį vis platėjantį, per pievas,

lankas, per miškus ir laukus bevingiuojantį. Sutinkame pirmuosius lieptelius ir lieptus, brastas ir tilteilius.

Platėja senelis Nemunas... Krantai kyla vis aukščiau, darosi įvairūs, puošnesni.

Va, žymaus baltarusių rašytojo Jakubo Kolaso gimtinė. Baltuoja J. Kolaso vardo vidurinė mokykla — su aukštomis kolonomis, šviesiais kambariais.

Toliau — ir žvejai su primityvišku samčiu, ir užtvankos, ir HES'ai, ir sieliai, ir paminklas tarybinams kariaus bei partizanams, savo kraują apšlakčiusiems smėlėtasias Nemuno pakrantes, ir fabrikai, jaunimas, pliaukl-

niai, kolūkių fermos, statybos, kombainai plačiuose laukuose, Gedimino kapas, mūsų mylimo rašytojo Petro Cvirkos žydintieji Klankiai, Rambynas, pasuktinė Nemuno gairė — švyturys ties pačiomis Kuršių mariomis. Ir kaip greit prabėgo tokia ilga kėlionė, kuri sudarė daugiau kaip 937 kilometrus kelio!

A. Matutis nuotaikingai ir gyvai aprašo šios įdomios kėlionės įspūdžius, užfiksuodamas ryškesnius ir aktualesnius gyvenimo faktus. Zvelgi į daugybę įdomių V. Stanionio nuotraukų ir susidarai pilną vaizdą apie vieną ar kitą vietovę, ir jautiesi, lyg

kellautum kartu vienoje valtyje su autoriais.

Albumo puslapių plačiai ir gana vaizdingai mums pasakoja ne tik apie žvėnčius Nemuno vingius, pušaltėmis bei berželiais apaugusias smėlėtas pakrantes, bet ir apie naują alsuojantį gyvenimą, kuris verda, kunkuliuoja vis smagiai ir smagiai. Tai puikiai pailiustruoja nuotraukos „Į Mastus plaukia stieliai“, „Nauji ir nauji pastoliai...“, „Nevėžis skuba Nemunan“.

Praplaukus tokią netrupą kėlionę, pamatius Nemuno krantuose beserdantį naują kūrybinį gyvenimą, norisi sušukti su teksto autoriumi A. Matučiu:

„Lai plaukia, lai šviesi laimūžė teka
Kiekviena tavo vilnimi!“

F. SIAUCIULIS

JAV. Niujorkė gyvenan- tieji emigrantai iš Domini- kos neseniai suruošė pro- testo demonstraciją prieš diktatoriaus Truchiljo kari- nį, antilaudinį režimą.

Nuotraukoje: de- monstrantų grupė prie SNO būstinės rūmų.

„Jeigu tikrai padaryti“ Sėkmes

Anykščių metrikacijos biure gauti pareiškimai sekančioms santuokoms registruoti:

1. Katino Antano, Igno s., gim. 1917 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Žiogų km., su Miškeliūnaite Bronislava, Jono d., gim. 1927 m., gyv. Anykščių raj., Storių apyl., Kiškelių km.

2. Bujoko Juozo, Prano s., gim. 1934 m., gyv. Anykščių MMS, su Jakutyte Maryte, Jono d., gim. 1936 m., gyv. Anykščių raj., Svėdasų m.

3. Sokolovo Alfo, Filimono s., gim. 1936 m., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., Pašiltiškių km., su Bernotaitė Maryte, gim. 1937 m., gyv. Anykščių raj., Juškonų apyl., Klivėnų km.

4. Juciaus Vladislavo, Ksaverio s., gim. 1937 m., gyv. Anykščių raj., Rubikių km., su Žasinaite Bronislava, Antano d., gim. 1938 m., gyv. Anykščių raj., Rubikių apyl. ir km.

5. Augulio Stasio, Antano s., gim. 1931 m., gyv. Kavarsko raj., Dabužių apyl., Pusbačių km., su Blauzdyte Janina, Juozo d., gim. 1933 m., gyv. Anykščių raj., Aluknių km.

6. Lapienio Vytauto, Jono s., gim. 1932 m., gyv. Anykščių raj., Svėdasų apyl., Sliepiškio km., su Čerškute Kazimiera, Antano d., gim. 1935 m., gyv. Anykščių raj., Svėdasų apyl., Vilkonių km.

Santuokos bus registruojamos 1960 m. balandžio 3 d.

Technikinei apžiūrai artėjant

Nuo šių metų balan- džio mėn. 1 d. iki ge- gužės mėn. 20 d. mūsų rajono visuose auto- ūkiuose, įstaigose bei įmonėse bus praveda- ma auto-moto transpor- to techninė apžiūra. Taip pat technikinei apžiūrai automašinas ir motociklus privalo pri- statyti individualūs jų savininkai, nelaukdami atskirų kvietimų bei nurodymų.

Įstaigų, įmonių bei autoūkių vadovai turi atkreipti ypach rimtą dėmesį į tai, kad visas jų turimas transportas būtų pristatytas techni- kinei apžiūrai tvarkingame stovyje. Techni- kiniai auto-moto maši- nų pasai turi būti kruopščiai užpildyti ypach tose grafose, kur atžymima automašinių bei motociklų rida, va- riklio numeris ir daro- mi kapitaliniai remon- tai.

Jeigu variklio nu- meris pasikeitė da- rant remontą autore- monto dirbtuvėse, tai naują variklio numerį į technikinį pasą turi įrašyti ta dirbtuvė. O jeigu automašinai ar motociklui variklį pa- keitė įstaiga arba įmo- nė, tai į technikinį pa- są naują numerį įrašo tos įmonės arba įstai- gos vadovas.

Visas auto-moto transportas, statomas technikinei apžiūrai, turi atitikti standartui ir gabaritams; kitu at-

veju automašinas toliau eksploatuoti bus už- drausta.

Automašinių, kurios kapitaliniai arba vidu- tiniai remontuojamos per technikinę apžiūrą, turi būti pateikti pri- ėmimo-perdavimo į dirbtuves aktai, techni- kinis talonas, techniki- nis pasas ir banko kvi- tas, tvirtinantis mokes- čio už automašinos technikinę apžiūrą su- mokėjimą.

Siais metais techni- kinė apžiūra praveda- ma pirmoje eilėje kol- ūkiuose ir įstaigose, priklausančiose Žemės ūkio ministerijai, pagal grafiką, kurį gaus kiek- viena įstaiga. Įmonė bei kolūkis.

Individualūs automa- šinių bei motociklų sa- vininkai turi pristatyti savo transportą tuo metu, kada vyks arti- miausiose įstaigose, įmonėse, autoūkiuose arba kolūkiuose techni- kinė apžiūra. Su savim reikia turėti automaši- nos technikinį pasą, technikinį taloną ir banko kvitą. Visas tu- rimas autotransportas mūsų rajone turi būti apžiūretas iki 1960 m. gegužės 20 d. Vėliau pristatyto transporto technikinė apžiūra ne- bus pravedama.

A. Satkūnas

Rajono

vyr. autolinspektorius

Redaktorius
St. VINCIUNAS

Anykščių Jono Biliūno vardo vidurinės mokyklos buvusiam ūkio dalies vedėjui

JONUI SATKŪNUI mirus,
reiškiame nuoširdžią užuojautą jo šeimai ir artimiesiems.

Anykščių J. Biliūno vardo vidurinės mokyklos mokytojai

Visuotinis ir visiškasis nusiginklavimas — tautų valia

Mūsų šalies kova už taikos stiprinimą, už taikų sambūvį pripažinta visur. Tai rodo didžiulis entu- ziazmas, su kuriuo tautos sutiko Tarybinės vyriausy- bės vadovą N. Chruščiovą, kai jis neseniai keliavo po Pietryčių Azijos šalis. Tą pat rodo ir didėjantis sriautas sveikinimų bei gerų linkėjimų, kuriuos N. Chruščiovui siunčia šimtai prancūzų artėjant jo vizitui į Prancūziją.

Tautų siekimas stiprinti taiką, užtikrinti visuotinį ir visišką nusiginklavimą nuo- lat auga, ir įvykdyti šią didžiosios žmonių daugumos valią privalo Dešimties valstybių komitetas nusiginklavimo klausimu, pradėjęs savo darbą Ženevoje kovo 15 d.

Komitetas įsteigtas 1959 metų rugpjūčio mėnesį su- tinkamai su TSRS, JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrų Ženevos pasitarimo susita- rimu. Jam pavesta „rasti keltus galimai pažangai siekiant sudaryti susitari- mus ir paruošti rekomenda- cijas dėl visų ginklų tipų bei ginkluotųjų pajėgų apribojimo ir sumažinimo, įvedus efektyvią tarptauti- nę kontrolę“. Komiteta

sudaro penkių socialistinių valstybių — TSRS, Čeko- slovakijos, Lenkijos, Ru- munijos, Bulgarijos ir pen- kių kapitalistinių šalių — JAV, Anglijos, Prancūzi- jos, Kanados, Italijos atsto- vai. Komiteto darbo pa- grindą sudaro SNO Gene- ralinės Asamblėjos XIV sesijos rezoliucija, kurioje visų šalių vyriausybės ra- ginamos siekti visuotinio ir visiško nusiginklavimo.

Su darbu, kurį turės

rie kasmet visose šalyse sunaudojami ginklavimuisi. Nusiginklavimo klausimu išspresiti šiuo metu susidarę palankios galimy- bės. N. Chruščiovo 1959 metų rugsėjo mėnesį iškel- tai Suvienuytųjų Nacijų Organizacijoje visuotinio ir visiško nusiginklavimo idė- jai, o taip pat Tarybų Są- jungos iniciatyvai vienaši- liškai mažinti savo gink- luotąsias pajėgas pritarė visos tautos. Vakarų šaly-

jantis tautų siekimas stip-rinti taiką turės savo įta- kos Dešimties komiteto darbu. „Mes, — pabrėžė Prancūzijos delegatas per derybas nusiginklavimo klausimu Žiulis Moksas, — turime tikėti pastangomis, kurių bus imtasi Ženevoje. Reikia tikėti protu: su lai- ku žmonių beprotybė pra- eis. Pasireiškė jų noras išsilygyti“. Žiulio Moko žodžiai rodo, kad sveikal- galvoją Vakarų politiniai veikėjai supranta ginklavi- mosi varžybų pražūtingu- mą.

Kai dėl Tarybų Sąjungos pozici- jos, tai, kaip pa- reiškė Tarybų Sąjungos dele-

gacijos Dešimties komitete nusiginklavimo klausimu vadovas V. Zorinas, mūsų šalis „iš visų jėgų stengsis, kad kuo greičiausiai būtų susitarta dėl visuotinio ir visiško nusiginklavimo, įvedus tarptautinę kontro- lę“.

Taikingieji žmonės tiki- si, kad Vakarų valstybės taip pat sieks sėkmingai išspresiti šį didį uždavinį. D. KASATKINAS

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

atlikti Dešimties komitetas nusiginklavimo klausimu, talkingosios tautos sieja viltis užtikrinti tvirtą taiką. Nusiginklavimas visiems laikams išvaduotų žmoniją nuo karo grėsmės ir padė- tų sparčiai kelti visų tautų gerovę. Ekonomistų apskai- čavimais, pakelti gyveni- mo lygį tai žmonijos daliai, kuri dabar priversta ne- privalgyti arba badauti nuo lopšio iki kapo, reikė- tų nuo 30 iki 50 milijardų dolerių. Koks atrodo mažas šis skaičius palyginus su 100 milijardų dolerių, ku-

se nusiginklavimo idėjai vis dažniau pritaria ir po- litiniai veikėjai. „Jeigu mes tikrai norime užtikrinti saugumą šiuolaikiname pasaulyje, — pareiškė Amerikos Niu Džersio valstijos gubernatorius R. Meineris, — tai yra tik vienas būdas tai padaryti: pasiekti, kad niekas netu- rėtų priemonių kitam nai- kinti“.

Nėra abejonės, kad didė-

Kino teatre „PERGALĖ“
kovo 22-23 dienomis
žiūrėkite kino filmą

„Aš ieškau
tavęs“

Naujas vokiečių meninis filmas. Jį sukūrė Vokietijos Federatyvinės Res- publikos „Aura“ kino studijos ga- myba.

Puodžiūnienė-Tamošiūnaitė Vitalija, Vlado d., gim. 1929 m., gyv. Anykščių raj., Trumbatiškio apyl., Akništelių km., iškelė ištuokos bylą pili. Puodžiūnui Jaronimui, Stepono s., gim. 1917 m., gyv. Anykščių rajone, Troškūnų m. Bylą nagrinės Anykščių rajono liaudies teismas.

Sportas

Šaškių turnyras

J. Biliūno vardo kol- ūkio klube-skaitykloje įvyko šaškių turnyras. Iš 10 kolūkiečių čem- piono vardą iškovojo

J. Zvironas, surinkęs 9 taškus. Antra vieta atiteko St. Medžiuioliui.

R. Bieliūnas

PERGALĖ

Praėjusį sekmadienį mūsų stalo tenisininkai buvo išvykę į Pandėlį. Pirmąjį susitikimą su pandėliečiais jie žaidė Anykščiuose ir laimė- jo; berniukai—rezul-

tatu 10:0, merginos — 9:1.

Šį kartą anykštėnai berniukai taip pat nu- galėjo rezultatu 10:0, o merginos 7:3.

J. Laukys